

PERSBERICHT 19-08-2022

Roaring Twenties Rotterdam

Tussen Josephine Baker en bombardement

Chabot Museum Rotterdam

15 oktober 2022 - 12 maart 2023

Met ongeëvenaarde ambitie en bouwlust beleefde Rotterdam honderd jaar geleden een ongeëvenaarde bloeiperiode. De Eerste Wereldoorlog was voorbij, de Spaanse Griep (die in 1919 nog duizenden Rotterdamse slachtoffers eiste) was bedwongen en een nieuwe tijd brak aan. Vrouwen kregen kiesrecht, radio en film deden hun intrede en het optimisme van de Jazz Age klonk alom. Roaring Twenties Rotterdam kijkt door de ogen van verzamelaar Kees Schortemeijer (1894-1979) naar het Rotterdam van honderd jaar geleden. Naar een stad die niet meer bestaat. Naar het Rotterdam dat fysiek is weggevaagd en waar herinnering ontbreekt. Gastconservator Wim Pijbes maakte een keuze uit de collectie Schortemeijer die zo voor het eerst aan publiek wordt getoond.

Tussen Josephine Baker en bombardement

Nergens in ons land bloeiden de avant-garde en het modernisme uitbundiger dan in 'het stiefkind onzer steden', om met de hoofdpersoon uit Bordewijks roman *Karakter* te spreken. 'Amsterdam is onze nationale stad. Rotterdam onze internationale.' Bordewijk schreef zijn beroemde boek in 1938 en doet volledig recht aan de Rotterdamse geldingsdrang op het wereldtoneel. Schepen van de Holland Amerika Lijn en de Rotterdamsche Lloyd vervoerden wekelijks duizenden passagiers van en naar New York en Azië. Katendrecht ontwikkelde zich tot het eerste Chinatown op het Europese vasteland en dankzij de Rotterdamse bioscoopexploitant Abraham Tuschinski kon het publiek kennis maken met Josephine Baker. Dirk Hannema, de jonge directeur van Museum Boymans, adverteerde trots zijn nieuwe kunsttempel in *The New York Times* als 'The best new museum in Europe'. De Bijenkorf van Willem Dudok was het grootste in het land en 'het modernste warenhuis van Europa'.

Als eerste brede stadsboulevard van ons land ontstond de Coolingsingel, verrees de Kuip als grootste voetbalstadion en de Maastunnel als eerste verkeerstunnel. Diergaarde Blijdorp opende als eerste integraal ontworpen dierentuin ter wereld en het Zuiderziekenhuis werd gebouwd naar de nieuwste opvattingen. Aan de Maasoever opende de San Franciscoloods in 1923 als de grootste loods ter wereld en rolden oceaanstomers als de Rotterdam en Amsterdam en het drijvende paleis de Statendam van de hellingen van Wilton. De architect Le Corbusier roemde Van Nelle's transparant

glazen nieuwe fabriekspaleis '[het mooiste schouwspel van de moderne tijd](#)'. Rotterdam kende de hoogst toegestane verkeerssnelheid binnen Nederland en 'intusschen werken de sky-scrapers zich op het voormalige land van Hoboken naar boven', aldus een toeristische bezoekersgids. Op 14 mei 1940 vaagde de Duitse Luftwaffe tussen 13.27 en 13.40 in minder dan een kwartier in een vernietigend bombardement al het vooroorlogse optimisme in een klap weg.

Kijken door de ogen van Schortemeijer

Roaring Twenties Rotterdam kijkt door de ogen van Kees Schortemeijer naar het Rotterdam van honderd jaar geleden. Naar een stad die niet meer bestaat. Naar het Rotterdam dat fysiek is weggevaagd en waar herinnering ontbreekt. Naar een stad waar de sloper een even hoog aanzien kent als de aannemer. Waar de toekomst altijd wint van het verleden; de eerste, de grootste, de hoogste! Cornelis 'Kees' Schortemeijer is de ideale chroniqueur van het Rotterdamse interbellum. Verzamelaar, ontwerper, componist, filmer en samen met zijn vrouw politiek actief en sociaal geëngageerd. Een zelfstandig assuradeur die naast een omvangrijke kunstcollectie albums samenstelt over alles wat hem bezighoudt. Bij elkaar zijn het duizenden knipsels, kindertekeningen, reclaimedrukwerk, grafieken en originele kunstwerken die zich laten lezen als een dagboek van zijn leven en zijn tijd. Het eerste album uit 1922-1924 werd door Henk Chabot beschilderd. Schortemeijer leert via Chabot veel andere kunstenaars kennen. Het Chabot Museum Rotterdam heeft de gehele collectie Schortemeijer als schenking in beheer. Deze tentoonstelling biedt, slechts als glimp, een kennismaking met deze bijzondere collectie.

Retroactief manifest

De herinrichting van de Coolsingel, de restauratie van de Maastunnel, plannen voor de Kuip en Museum Boijmans, transformatie van de Fenixloodsen en de publicatie van de biografie en hernieuwde belangstelling voor de Rotterdamse componist Willem Pijper (1894 - 1947) maken een heroriëntatie op het Rotterdam van honderd jaar geleden actueel.

Roaring Twenties Rotterdam is een retroactief manifest, over een stad die mooier was dan die ooit had kunnen zijn. Roaring Twenties Rotterdam is samengesteld door gastconservator Wim Pijbes, emeritus directeur van het Rijksmuseum, met werken uit de collectie Schortemeijer, verrijkt met bruiklenen uit de collectie Flip Bool, Kunstmuseum Den Haag, Museum Rotterdam en particulier bezit. De tentoonstelling wordt georganiseerd in het kader van de manifestatie [Willem Pijper in Rotterdam](#).

Chabot Museum Rotterdam

Het Chabot Museum voor internationaal expressionisme is gehuisvest in een icoon van het Nieuwe Bouwen (1938), gelegen in het bruisende Rotterdamse Museumpark. Hier ervaar je kunst in de lichte open ruimtes van een van de mooiste villa's van Rotterdam. Oog in oog met de monumentale werken van Henk Chabot (1894-1949), zijn tijdgenoten en hedendaagse geestverwanten. Een intieme kunstbeleving op wereldniveau.

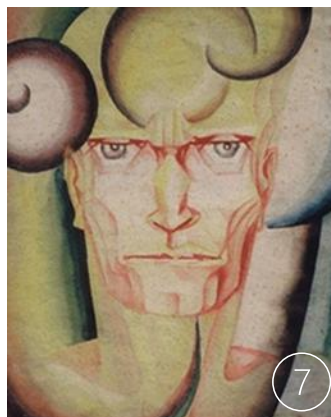
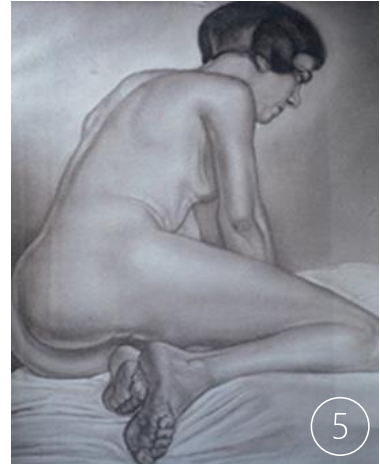

Noot voor de redactie:

[Afbeeldingen zijn hier te downloaden: https://we.tl/t-GELquDfKyn](https://we.tl/t-GELquDfKyn)

Meer informatie: Chabot Museum Rotterdam, Angela Verschelling, a.verschelling@chabotmuseum.nl of 010-4363713

Chabot Museum Rotterdam
Museumpark 11, 3015 CB Rotterdam
Chabotmuseum.nl

Bijschriften bij de afbeeldingen:

1. Roeland Smits, Daktuin Hotel Atlanta met uitzicht over de Coolsingel Rotterdam, 1939, Nationaal Archief, Collectie Spaarnestad
2. Paul Schuitema (1897 - 1973), Grammofoonplaat, 1935/36, foto, collectie Flip Bool © Nederlands Fotomuseum
3. Chris Lebeau (1878 - 1945), Zakkendrager, ca 1919, aquarel en tempera op papier, 64 x 44 cm, Collectie Chabot Museum Rotterdam, schenking collectie Schortemeijer
4. Georg Stahl, Vrouw met absintglas, 1933/34, olieverf op paneel, 72x59cm, Collectie Chabot Museum Rotterdam, schenking collectie Stahl
5. Chris Lebeau (1897 - 1945), Naakt, 1936, zwart krijt op zilverkleurig papier, 102 x 76 cm, Collectie Chabot Museum Rotterdam, schenking collectie Schortemeijer
6. Jean Chassaing (1905 - 1938), Josephine Baker, 1931, affiche, 84 x 62 cm, Collectie Chabot Museum Rotterdam, schenking collectie Schortemeijer
7. Georges Robèr (1893 - 1969), Kop, z.j., aquarel op papier, 55 x 49 cm, Collectie Chabot Museum Rotterdam, schenking collectie Schortemeijer
8. Henk Chabot (1894 - 1949), Brand van Rotterdam, 1940, olieverf op doek, 120 x 140 cm, Collectie Chabot Museum Rotterdam, in langdurig bruikleen van Gemeente Rotterdam